

zakaj je Grafenauer križec dobil, mu jaz kot prosti kmet lahko tako-le povem: Zato, ker je po krivdi tega „pridnega“ prvaškega polanca živina cenejša postala! Pri volilnih shodih je takratni kandidat Grafenauer širokonožno obljuboval, da se bode zavzemal za kmetake interese. Po volitvi pa je ta „poslanec“ na vse to pozabil in je pri prvi priložnosti vladi na ljubo, svojim volilecem pa na škodo pobegnil. Šlo se je takrat za to, da se ne sme uvažati arbako živino na Avstrijsko. Takrat je bil orglar Francelj zato in je s tem kmetom škodoval. Pri shodih klerikalnih laždnstev pa se puca orglarček z delom nemških naprednih poslancev in farba duševne revne svoje poslušalce ter se baha, kakor da bi se s cesarjem že tikala... Kdo bi ne razumel, zakaj je dobil Francelj križec?

Zmrznila je v Saplju pri Malnici delavka Marija Rietchnig.

V mlinsko kolo je prišel neki 16 letni deček v Melahu. Čez 3 ure so mrtvega vun potegnili.

Kam prihaja kmetški denar? Sprejeli smo sledečo popravko po § 19: Sključeno se na § 19 tisk. zahtevam, da glede na članek: „Iz Koroškega. Kam prihaja kmetški denar?“, objavljen v Vašem listu z dne 6. februarja 1908, na predpisani zakoniti način ponatisnete nastopni uradni popravek: Ni res, da je v občinski zbirni knjigi St. Jakob zmanjkalo več tisoč kron občinskega denarja in ni res, da je naša občina kakšna škoda, nasprotno je resnica sledeča: O priliki oddaje županskih poslov je župan gospod Franc Kobenter sam protokolično zahteval, da se morajo računati, ako bi se pri reviziji našla kakšna pomota bodisi na njegovo škodo, bodisi na njegovo korist, popraviti. Pri poznejši reviziji računov se se potem res ugotovilo nekaj računskih napak, ki so se seveda popravile, računi uredili in poravnali. Občina nima niti vinarja škode. St. Jakob v Rožu, dne 19. svečana 1908. Franz Mayr župan.

Nadalje: Sklicavaje se na § 19 tisk. zak. zahtevam, da glede na članek „Iz Koroškega. Kam prihaja kmetški denar?“, objavljam v Vašem listu z dne 16. februarja 1908, na predpisani, zakoniti način ponatisnete sledeči popravek. Glede na trditve Vašega članka, da je v naši občini zmanjkalo več tisoč občinskega denarja in da je posojilnica škodo poravnala, popravljamo, da to ni res. Posojilnica ni poravnala nikake škode, posojilnica tudi ni nobenemu „nepoštenemu“ človeku iz sramote pomagala, posojilnica „meče nepremišljeno tisočakov prioknu ven“ in radi tega tudi ni res, da bi mogli ljudje svoj denar izgubiti, ki je ves popolnoma po predpisih posojilničnih pravil varno naložen. V St. Jakobu v Rožu, dne 18. svečana 1908. Matej Ražun načelnik Franz Mayr odbornik. Končno je priromal še očka Kobenter sam in nam poslal to-le čekarjico, ki jo seveda ni sam spisal, ker tega niti ne zna! Sklicavaje se na § 19 tisk. zak. zahtevam, da glede na članek „Iz Koroškega. Kam prihaja kmetški denar?“, objavljen v Vašem listu z dne 16. februarja 1908 na predpisani zakoniti način ponatisnete sledeči popravek: Ni res, da je pri občini St. Jakob zmanjkalo tisoč občinskega denarja, in ni res, da je naša posojilnica poravnala škodo. Res je marveč sledeče: Jaz sem bil pri zadnjih občinskih volitvah zopet izvoljen, pa sem se radi premnogih drugih poslov sam prostovoljno že naprej odpovedal županski časti. Ker občinski računi za leto 1907 še niso bili sestavljeni in ker sploh vseh računov nisem izključno le sam vodil temveč so mi pri tem poslu pomagali tudi drugi, zato sem o priliki oddaje županskih poslov sam zahteval, da se je v dotični zapisnik sprejela opomba, da se morajo računi popraviti, ako bi se pri reviziji našla kakšna pomota na mojo škodo ali mojo keriat. Pri poznejši reviziji računov se je res dognalo nekaj napak, toda bile so le računске napake, ki so se kaj pada popravile in računi popolnoma uredili in poravnali. Občina nima niti vinarja škode, o kakšni nepoštenosti ali kraji ne more biti govora. Tedaj tudi ne odgovarja resnici, da bi mi bila posojilnica iz kake sramote pomagala. V St. Jakobu v Rožu, dne 18. svečana 1908 Franc Kobenter.

Objavili smo popravka Ražunove po-

sojilnice in očke Kobenterja, da vidi svet, kako pačijo gotovi klerikalni ljudje resnico! Mi seveda vzdržujemo vse svoje trditve in povemo še enkrat: Res je in res ostane, da se je prijavil v občinski blagajni v St. Jakobu za 11.400 K primanjkljaj, — res je, da je bil ta denar poneverjen, ukraden, ali pa da je izginil valed nezmožnosti in nemarnosti. Kobenterja in njegovih duhovniških ter posvetnih svetovalcev. Res je, da je dala prvaška posojilnica v čas, ko so se ti neredi v občinski blagajni dognali, itak zadolženemu Kobenterju 20.000 kron posojila. Zakaj je to rabil? Kam je dal ta denar? Mi torej ne verujemo, da bi bilo gospodarstvo v Ražunovi posojilnici vzorno. Svetujemo vkljub vsem popravkom ljudem, naj nalagajo svoje krvavo prislužene denarje v pošteni, pod oblastveno kontrolo stoječih zavodih! Toliko za danes. Ali o stvari govorimo še naprej!

Po svetu.

Železniška nesreča. Osební vlak iz Linca je padel pri Ardingnu v Solcatu iz obrežja na cesto. Kurjač Lehnar je bil takoj mrtev, več oseb pa težko ranjenih.

Minister — tat. Sodnija v Rimu je obsodila prejšnjega ministra Nasi valed poneverjenja državnih denarjev na 11 mesecev in 20 dni ječe.

Pred oltarjem ustreljen. V Denverju je ustrelil neki italijanski anarhist katoliškega duhovnika pred oltarjem.

Zastrupljene živali. Pred kratkem je našlo na Hrvaškem 16 oseb smrt valed uživanja od kmetov zastrupljenih zajcev. Zdaj se poroča iz Tompekova na Hrvaškem, da je umrlo 19 cigánov; cigani so najdlji v gozdu krepano kravo in jo snedli.

Nesreče in zločini. V tunelu pred Gorico je povozil vlak nekega vojaka in mu odtrgal roko in nogo. — Pogreznila se je solna jama pri Marmaros-Szigetu na Ogrskem. Neka kmetica je padla z 2 otrokoma 200 m globoka; vsi trije so mrtvi.

Ljubi „Štajerc“! Vrtnar Sepel je imel „kolono“. Ko so svinji kožo čez ušesa potegnili, poklical je Sepel svojega učenca in mu dejal: „Ti Nacek, nesi to kožo k usnjariju in povej, da je od mene.“ — Nacek vzame svinjsko kožo in jo popiha proti usnjariju. „No, kaj hočeš?“, je vprašal usnar. — „Kožo od vrtnarja Sepelna sem prinesel!“ odgovori Nacek. — Usnar se nareži in vpraša: „Ali je Sepel že hin?“ — Učenec gleda in odgovori: „Ja, gospod, to ni koža od Sepelna, marveč od svinje.“ — Ko pride Nacek domu, ga vpraša vrtnar: „No, kaj je rekel usnar?“ — Fant se je mugal kakor kakor okoli vrele kaše in končno odgovoril: „Vprašal je, če ste že hin.“ Čudno je zrl vrtnar na svojega učenca. Potem pa se je burno nasmejál. Drugo jutro sreča usnarja: „Ne bo nič, prijatelj“, mu reče, „svinjsko kožo že imaš, ali moje še ne dobiš kmalu!“

Somišljeniki!

Kdor se strinja z našim delom, kdor razume in ceni našo nalogo, kdor ni naprednjak le na jeziku temveč tudi v dejanju, ta mora biti član našega

tiskovnega društva

(Pressverein).

Vsak član tega društva ima posoditi društvu 10 deset kron, ki se vrnejo in ki se tudi obrestujejo. Ta denar torej ni izgubljen, temveč se vrne na zahtevo z 4% obresti. Vsakdo ima lahko več deležev po 10 K, vsakdo pa vplača taki delež tudi lahko po obrokih (ratah).

Društvo ima ta namen zagotoviti gospodarski, denarni temelj „Štajerc“, povečati list čimbolj, da zamore odgovarjati vsem zahtevam čitateljev, izdajati vsako leto „Štajerčev koledar“, ki bode nudil več koristnega in zabavnega čitiva kakor vsi drugi koledarji. — Sploh ima naše tiskovno društvo namen, delati za izobrazbo, poduk, gospodarsko zboljšanje, delati za osvoboditev ljudstva od zatiranja in bede. Vsakdo bodi član, kajti izobrazba edino nas dovede do boljše bodočnosti.

Na delo!

Vodstvo tiskovnega društva „Štajerca“ v Ptaju.

Gospodarske.

Pomanjkanje Tomaževih žlindre v spomladi.

Letošnja spomlad bode, ker je izdelek Tomaževih žlindre zelo nazadoval, prinesla ne le samo zvišane cene za to gnojilo, ampak tudi razpošiljati se bodo mogle veliko manjše množine Tomaževih žlindre. Iz tega vzroka opomnimo naše kmetovalce, da obrnejo sedaj gnojenje s kalijem in sicer s kajnitom ali 40% kalijevo soljo vso svojo pozornost. V največjih slučajih so se v zadnjih letih gnojili travniki in polja le s Tomažovo žlindro samo, tako da je zemlja na tem gnojilu precej obogatela; dočim ko je valed tega enostranskega gnojenja s Tomažovo žlindro naravna zaloga kalija v zemlji zelo oslabela, in se je v mnogih slučajih že zapazilo, da učinkovanje Tomaževih žlindre nazaduje. Ker se pa, kakor znano, Tomažova žlindra ne porabi popolnoma v prvem letu, ampak učinkuje tudi v drugem, tretjem in četrtem letu, priporočamo našim kmetovalcem, da gnojijo letos s Tomažovo žlindro prej gnojene travnike in polja s kajnitom ali 40% kalijevo soljo; v zvezi, a še v zemlji nahajajočo Tomažovo žlindro se bodo dosegli potem najboljši uspehi in spopolnila se bode v pravi meri skoro deloma še izžrepana zaloga kalija v zemlji. Pri nas se še v obče kalijeve soli (kajnit in 40% kalijeve sol) veliko premalo rabijo, akoravno se je že s preštevilnimi poskusi dokazalo, da se ta gnojila prav izvrstno obnesejo. Tako se je dobilo pri eni večji množici poskusov z umetnimi gnojili na travnikih po gnojenju s Tomažovo žlindro samo v primeri s negnojenim kosom povprečno 11 meterskih stotov sena in otave na 1 oral več, kar ugovarja 17 kronam čistega dobička, če odštejemo stroške za Tomažovo žlindro. Če se je pa gnojilo poleg Tomaževih žlindre tudi s kajnitom ali 40% kalijevo soljo, tedaj se je povišal čisti dobiček na 62 kron.

Gnojenje se je na 1 oral s 350—400 kg. kajnita (ali 120—140 kg. 40% kalijeve soli) in s 300—400 kg. Tomaževih žlindre.

Gnojenje s kajnitom ali 40% kalijevo soljo stane 14—24 kron (100 kg. kajnita stane 5—6 kron; 40% kalijeve soli 12—15 kron) ter je vbrdilo povprečno 15 meterskih stotov sena in otave več, kar priča, da se je splačalo prav bogato.

Jednaki uspehi so se dobili tudi pri poskusih na poljih. To dokazuje, da Tomažova žlindra za gnojenje travnikov in njiv ne zadostuje, ampak se mora obenem vedne gnojiti tudi s kajnitom ali 40% kalijevo soljo.

Ker se pa to v mnogih slučajih že leta ni zgodilo, ampak se vedno le gnojilo s Tomažovo žlindro samo, bi naj kmetovalci že s Tomažovo žlindro prej gnojene travnike in njive sedaj gnojili tembolj s kajnitom ali 40% kalijevo soljo.

Na 1 oral se gnoji najbolje s 350—400 kg. kajnita ali s 120—140 kg. 40% kalijeve soli in sicer bi se naj izvršilo to gnojenje prej ko slej mogoče.

Listnica uredništva in upravnistva.

F. S. Maribor: Preosebno! Dotični fant vendar nima toliko veljave, da bi o njemu cele članke objavljali! Pa brez zamere! — Piljšan: Istotako preosebno! Saj mi ne moremo zdraviti, kjer Bog pamet meša. Pustimo torej zmedeno terjalko! — Kalohje: Tudi Vaš dopis je preoseben. Sicer pa ne moremo ljudem prestane kazni oponašati. Kaj družega! — Več dopisov: Po možnosti prihodnjič! Delajte za list, da se poveča!

Loterijske številke.

Gradec, dne 8. februarja: 10, 81, 46, 25, 82. Trst, dne 15. februarja: 85, 14, 61, 76, 6.

Ena res splošno priljubljena lekarna je firma P. Juršič v Pakracu. Opozorjamo na njene inzerate in jo najtopleje priporočamo. Tvrda Karl Keolan tovarna za suknjo, lodne in modno robo iz pristne ovčje volne v Humpolcu prične ravnokar razpošiljati nove vzorce obširnega sklada letne robe za gospode in gospe. — Priporočamo, da se pri potrebi na to staro Humpolciško firmo obrne ker je znana za solidna, o čemur se lahko vsakdo sam prepriča.

Promet razpošiljalne trgovine zahteva aparat, o katerega velikosti nima navadni človek niti pojma. Pomisliti je na tisoče in zopet tisoče komadov blaga, ki morajo biti naloženi, da se